

دانشجوی محترم،

با تبریک به شما برای سپری کردن دوران آموزش خود همراه با موفقیت، جهت برگزاری هرچه بهتر جلسه دفاع از پایان نامه خود موارد زیر را در نظر داشته باشید:

پیش از جلسه دفاع

- برای روند دفاع برنامه ریزی کرده و در زمان معین تمامی مواردی که برای انجام پایان نامه لازم است، به پایان برسانید.
- حداکثر یک هفته قبل از جلسه دفاع و پس از هماهنگی با استاد راهنما، مشاور، و استادان داور، یک نسخه از پایان نامه خود را برای ایشان ارسال کرده و از دریافت آن مطمئن شوید.
- با توجه به این که قوانین جلسه دفاع در دانشگاهها متفاوت است، از قوانین دانشگاه خود در زمینه پایان نامه و جلسه دفاع آگاهی داشته باشید.
- با مشخصات استادان داور آشنا باشید.
- لوازم مورد نیاز روز دفاع را بررسی کنید.
- لپ تاپ خود را بررسی کرده تا مشکلی نداشته باشد.
- از فایل هایی که در این روند جمع آوری و آماده کرده اید (تصاویر، فایل پاورپوینت، متن پایان نامه، منابع متنی و غیر متنی، و موارد مشابه) خود نسخه پشتیبان تهیه کنید.
- قلم و کاغذ برای نوشتن نکاتی که استادان در جلسه خواهند گفت همراه داشته باشید.
- پیش از جلسه دفاع نهایی برای ارائه خود برنامه داشته باشید و به تنهایی یا در حضور خانواده و دوستان جلسه مشابهی برگزار کرده و پایان نامه خود را در زمان معین ارائه دهید تا در روز دفاع به اندازه کافی بر نحوه ارائه مسلط باشید.
- سوال هایی را که احتمال می دهید داوران از شما بپرسند، یادداشت کرده و پاسخ های احتمالی به آنها را پیدا کرده و آنها را به ذهن بسپارید.
- در زمینه موضوع پایان نامه خود مطالعات گسترده ای داشته و از آخرین تحقیقات مطلع باشید و در حد امکان، منابع را در دسترس خود قرار دهید.

در جلسه دفاع

- در جلسه دفاع از لحاظ ظاهر آراسته و مرتب باشید.
- در آغاز جلسه صبر کنید تا نماینده دانشگاه جلسه را رسمی اعلام کند.
- با لحن آرام جلسه را شروع کرده و خود و موضوع خود را معرفی کنید. سپس استادان راهنما و مشاور را معرفی کنید. در صورت تمایل می توانید از استادان و تمامی حضار جهت حضور در جلسه تشکر کنید.
- ابتدا درباره دلایل انتخاب موضوع پایان نامه خود صحبت کرده و اهمیت موضوع را از جنبه های مختلف مطرح کنید. در ادامه بهتر است به مدت زمان مطالعه و تحقیق و نحوه جمع آوری اطلاعات اشاره کنید.
- پیشنهاد می کنیم برای هر فصل از پایان نامه سوالی مطرح کرده و پاسخ آن را با فرضیه ها، نتایج تحقیقات و مطالعات خود و پژوهش های موجود بدهید. بهتر است زمانی که برای توضیح هر کدام از سوالات در نظر می گیرید حداقل ۵ دقیقه باشد و در صورت خواست داوران باید توضیحات تکمیلی ارائه دهید.
- پس از ارائه توضیحات درباره تحقیق خود، به طور خلاصه کل مطلب و نتیجه گیری خود از موضوع پایان نامه را بیان کرده و پیشنهادهایی ارائه دهید.

در طول جلسه دفاع

- دقت داشته باشید جلسه دفاع یکی از جلسات کلاس است و جنبه آموزشی دارد. بنابراین نقد پایان‌نامه به معنای ایراد گرفتن از دانشجو نیست و هم‌چنین سکوت استادان نیز نشانی از نارضایتی ندارد.
- پس از تمام شدن ارائه توضیحات شما، داوران درباره پایان‌نامه شما صحبت خواهند کرد. هنگامی که استادان داور صحبت می‌کنند، شما صحبت نکنید و اجازه دهید صحبت همه داوران پایان یابد. در صورت تمایل خود استاد داور، می‌توانید به پرسش ایشان پاسخ دهید.
- نکات و توضیحات داوران را یادداشت کنید و پس از آن می‌توانید به آن‌ها پاسخ دهید.
- استادان را با لفظ استاد یا دکتر نام ببرید.
- با استادان بحث و جدل نکرده و مؤدب باشید.
- ممکن است جلسه دفاع تا چند ساعت هم به طول بینجامد پس قبل دفاع به خوبی استراحت کنید.
- برای کاهش استرس خود می‌توانید هر از چند گاهی به پایان‌نامه خود نگاه بیندازید.
- خود را درگیر مسائل حاشیه‌ای چون پذیرایی نکنید و از قبل با یکی از دوستان و یا آشنایان هماهنگی لازم جهت انجام این‌گونه کارها انجام دهید.

نکات مهم و ضروری

- مدت زمانی را که به دفاع و صحبت‌های شما اختصاص دارد رعایت کنید؛ در غیر این‌صورت با تذکر نماینده دانشگاه مواجه خواهید شد.
 - مدت زمان دفاع از پایان‌نامه کارشناسی: ۱۰ دقیقه
 - مدت زمان دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد: ۲۰ دقیقه
- در طول جلسه دفاع، امکان ورود یا خروج از جلسه وجود ندارد. بنابراین به همراهان و مهمانان خود اطلاع دهید در زمان مقرر در جلسه حضور یابند.
- حداقل یک ساعت قبل از زمان تعیین شده در مکان جلسه حضور داشته باشید تا بتوانید نواقص احتمالی را برطرف کرده و شرایط جلسه را مهیا کنید.
- پذیرایی را در طول جلسه دفاع انجام ندهید و قبل یا بعد از جلسه انجام می‌گیرد.
- در صورت تمایل به اهدای هدیه به استادان برای جلوگیری از ایجاد سوءتفاهم، هدیه را در روز و زمان دیگری پس از جلسه دفاع به ایشان تقدیم کنید.